
**WRITE
FOR
RIGHTS**

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

LEVÉLÍRÓ MARATON
módszertani füzet

LEVÉLÍRÓ MARATON

Az Amnesty International minden évben december 10-e körül rendezi meg a Levélíró Maraton kampányát (1948-ban ezen a napon fogadták el az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, így december 10-e az emberi jogok világnapja). A Levélíró Maraton célja, hogy pozitív változást hozzon azok életébe, akiknek emberi jogaik sérültek vagy veszélyben vannak. A Levélíró Maraton részeként az Amnesty egyének, csoportok és közösségek eseteit tárja az adott ügyben érintett döntéshozók elé, közösségi akciókkal növeli az esetek nyilvánosságát, valamint a sajtón és az interneten keresztül nemzetközi figyelmet irányít ezekre az ügyekre.

A Levélíró Maraton során emberek milliói ragadnak tollat világszerte, hogy támogassák az érintetteket, és nyomást gyakoroljanak a döntéshozókra. Az idei kampányban szerepelnek olyanok, akiket azért börtönöztek be, mert hangot adtak véleményüknek és kiálltak a jogaikért; LMBTI-aktivisták, akiket azért büntetnek, mert önmaguk mernek lenni; békés tüntetők, akiket megvertek és meglőtték; és környezetvédők, akiket zaklattak és megfélemlítettek. Ahogy történetük egyre nagyobb nyilvánosságot kap, mindannyiukhoz támogató levelek ezrei érkeznek majd a világ legtávolabbi szegleteiből. Mutassuk meg nekik, hogy nincsenek egyedül!

Az előző évek kampányai igen látványos eredményeket hoztak. A jogsértések áldozatai mind jelentős változásokról számolnak be, hálájukat fejezik ki a levélírók felé, és gyakran megemlítik, hogy mekkora erőt adott nekik a tudat, hogy ennyien törődnek a sorsukkal.

Mindemellett a levelek hatására a hatóságok és a döntéshozók hozzáállása is megváltozik: ejtik a vádat, felhagynak a kegyetlenkedéssel, vagy éppen új jogszabályokat hoznak az adott probléma kezelésére.

Nézd meg, idén kiket támogathatsz a Levélíró Maraton során: www.amnesty.hu/leveliromaraton

Vedd fel a kapcsolatot a helyi Amnesty irodával: www.amnesty.hu

Tweetelj támogató üzenetet az @Amnestynek a **#W4R20** hashtaggel.

IRODÁNK: 1054 Budapest, Báthory utca 4. 1/2.

TELEFONSZÁMUNK: Tel./fax: +36 1 321 4799

WEB: www.amnesty.hu, oktatas.amnesty.hu

E-MAIL: office@amnesty.hu, oktatas@amnesty.hu

TARTALOM

A 2019-ES LEVÉLÍRÓ MARATON SIKERTÖRTÉNETEI 4

A TÁMOGATÓ SZAVAK EREJE 4

EMBERI JOGI OKTATÁS 5

HOGYAN HASZNÁLD EZT AZ ANYAGOT? 6

MELYIK WORKSHOPOT VÁLASZD? 6

HOGYAN KAPCSOLÓDJ BE, HA NEM VAGY TANÁR? 6

A PETÍCIÓ CÉLJAI 7

PÁR SZÓ AZ EMBERI JOGOKRÓL 9

AZ EMBERI JOGOK EGYETEMES NYILATKOZATA 10

AZ AMNESTY INTERNATIONAL 11

FOGLALKOZÁSTERVEK

JOGVÉDŐK ELYNYOMÁS ALATT 12

A TÖRÖK LMBTI-AKTIVISTÁK ESETE 18

BEBÖRTÖNZÖTT NŐJOGI AKTIVISTÁK 26

SLAM POETRY MIATT BÜNTETÉS 31

A 2019-ES LEVÉLÍRÓ MARATON SIKERTÖRTÉNETEI

A TÁMOGATÓ SZAVAK EREJE

ENYHÍTETT ÍTÉLET IRÁNBAN

Yasaman Aryanit 2019-ben 16 év börtönbüntetésre ítélték azért, mert fejkendő nélkül osztogatott virágokat egy vonaton. A kiszabott büntetést 2020 februárjában jelentősen enyhítették, részben a nő szabadulását követelő több mint 1,2 millió levélnek köszönhetően. Szép eredmény, de addig nem állunk meg, míg Yasaman szabadon nem távozik.

AZ EGÉSZSÉG GYŐZELME A KANADAI GRASSY NARROWSBAN

A kanadai Grassy Narrows őslakos közösség évtizedek óta szenved higanymérgezésről, a kanadai kormány pedig igen keveset tett az egészségügyi válsághelyzet kezeléséért. A mérgezés következményei fokozottan érintették a csoport fiatalabb tagjait, akik nem voltak hajlandók tétlenül nézni, hogy közösségük haldoklik. A levelek hatására 2020. április 2-án

a kanadai kormány végül aláírt egy 19,5 millió kanadai dollár értékű megállapodást, hogy megépüljön a Grassy Narrows közösség higanymérgezett tagjait ellátó intézet – valódi győzelem a helyi közösség számára.

2020. júliusában megsemmisítették. Világszerte több mint 765,000 ember írt levelet, hogy megmentse Magai életét – nem hiába.

**„VILÁGSZERTE ÖSSZEFOGUNK
AZ IGAZSÁGTALANSÁG ELLEN”**

– Crystal Swain, a Grassy Narrows közösség tagja.

VISSZAVONT HALÁLOS ÍTÉLET DÉL-SZUDÁNBAN

Magai Matiop Ngong mindössze 15 éves volt, amikor halálra ítélték. A levélírók támogatásának köszönhetően a halálos ítéletet

2020 júliusában megsemmisítették. Világszerte több mint 765,000 ember írt levelet, hogy megmentse Magai életét – nem hiába.

**„NAGYON KÖSZÖNÖM. FOGALMATOK SINCS,
MENNYIRE BOLDOG VAGYOK. ERRE NINCSENEK
SZAVAK!”**

– Magai Matiop Ngong

EMBERI JOGI OKTATÁS

A kezdetben tartott módszertani füzetet elsősorban pedagógusok számára állítottunk össze, ám az itt bemutatott emberi jogokról szóló foglalkozások szinte bárhol és bárkinek megtarthatóak. Iskolai tanórák mellett helyi közösségeknek, családtagoknak vagy éppen aktivisták egy csoportjának – akár élőben, akár online.

Szabadon alakíthatod a foglalkozást a résztvevők igényeinek és a körülményeknek megfelelően. Vedd figyelembe a csoport méretét és előzetes ismereteit az adott témában, valamint gondold át, hogyan lehetne minél interaktívabbá tenni a foglalkozást. Több lehetőséget is van a kampányba való bekapcsolódásra: aláírhatjátok a petíciót, levelet írhattok és akár rajzolhattok is. Mindegyik foglalkozás részvételen alapuló kooperatív módszerekre épül, melyek során a résztvevők nem csak befogadják az információt, hanem kutatómunkával, elemzéssel, beszélgetésekkel és kérdésekkel járják körül az eseteket. Ez egy olyan módszer, melynek keretében:

- a résztvevők irányítják a tanulási folyamatot, hiszen a foglalkozás az érdeklődési körüknek, képességeiknek és kérdéseiknek megfelelő irányt vesz;
- a tudás megszerzése mellett fejlődnek a kulcsfontosságú kompetenciáik és készségeik;
- a résztvevőknek lehetősége van véleményt alkotni, kérdéseket feltenni és jobban megérteni az eseteket;
- a résztvevők saját nézőpontjukon keresztül érzelmi kötődést alakítanak ki az üldözött jogvédőkkel.

Az **Amnesty Akadémián** számos emberi jogi témájú kurzus érhető el, többek között egy rövid kurzus a **Levélíró Maratonról**:

<https://academy.amnesty.org/learn>

Emberi jogi oktatási programunkat itt ismerheted meg:

<https://oktatas.amnesty.hu/>

EMBERI
JOGI
OKTATÁS

HOGYAN HASZNÁLD EZT AZ ANYAGOT?

MELYIK WORKSHOPOT VÁLASZD?

Ebben a kiadványban a 2020-as Levélíró Maraton idei három esetét és hozzájuk kapcsolódó négy foglalkozás-tervezetet találsz. Egyet-egyét mindhárom esethez és egyet, a “Jogvédők elnyomás alatt” címűt, amely kevésbé részletesebben, de mindhárommal foglalkozik.

Javasoljuk, hogy olvasd át mindegyiket és ha csak egyet tervezel megvalósítani, az alapján dönts, hogy melyik áll hozzád a legközelebb, vagy melyik az, amelyikhez a résztvevők a leginkább kapcsolódni tudnak. Ha többre is van időd, tartsd észben, hogy a “Jogvédők elnyomás alatt” és az egyes eseteket feldolgozó óravázlatok között átfedés van.

Arra kérünk, hogy amennyiben egy olyan workshopot valósítasz meg, amely az egyik esetet dolgozza fel mélyebben, akkor is teremsz lehetőséget a résztvevőknek arra, hogy a másik két petíciót is aláírassák. A petíciót megtalálod online a www.amnesty.hu/leveliromaraton oldalon, letöltheted az oldalunkról és kinyomtathatod, vagy lép kapcsolatba velünk és mi elküldjük neked.

A workshopokon készült leveleket és rajzokat juttasd el hozzánk, hogy elküldhessük a címzetteknek.

A küldeményeket ide várjuk:
1054 Budapest,
Báthory utca 4. 1/2.
A postára adás határideje
2021. január 25.

HOGYAN KAPCSOLÓDJ BE, HA NEM VAGY TANÁR?

A Levélíró Maratonba egyénileg és csoportosan is be lehet kapcsolódni. Egyéni alapon úgy, hogy megismerkedsz az esetekkel, és ha szívesen felszólalnál az ügyeket képviselő emberek védelmében, egy petíció elküldésével és levélírással tedd meg. Neked csak egy perc, mások egész életére hatással lehet. Ha ennél is többet tennél, bevonhatod a családodat vagy barátaidat, hogy egy vacsora mellett beszélgetsetek az esetekről, és így rajtat keresztül még több segítő kéz ragadjon tollat – vagy billentyűzetet – az érintettekért!

Ha pedig szeretsz kis szervezéssel nagy eredményt elérni, és szívesen hívnád fel még több ember figyelmét a kampányra, nyilvános eseményeken keresztül még többeket buzdíthatsz arra, hogy együtt tegyünk

az igazságtalanságok ellen. Szervezhetsz interaktív Levélíró Maraton workshopot online vagy offline (ezt a vírushelyzetre való tekintettel idén csak szabadtéren ajánljuk), osztálytársakkal, munkatársakkal, és minden esemény iránt érdeklődővel. Ha ehhez lenne kedved, de nem vagy biztos benne, hogyan állj neki, vagy tudod, de érdekelnek a foglalkozások, akkor szívesen segítünk felkészülni. Keress minket a molnar.timea@amnesty.hu e-mail címen.

A PETÍCIÓ CÉLJAI

A petíciók sokoldalú eszközök. Hatásuk, még ha ez nem is mindig egyértelmű, többrétű és tagadhatatlan.

- A petíciók legegységesebb hatása, a bennük megfogalmazott kérés teljesülése.
 Pl.: a transznemű emberek jogaiért más szervezetekkel összefogva petíciót indítottunk, melyben arra kérjük Kozma Ákos ombudsmant, hogy küldje el a transznemű emberek jogait sértő 33. szakaszt az Alkotmánybíróságra felülvizsgálatra. Ha ezt megteszi, a petíció elérte az elsődleges célját. Ám addig is, teljesülnek egyéb célok:
- A petíciók megírásával felszólalunk az igazságtalanságokkal szemben, aktívan téve azok normalizálása ellen. Hiszen a csendes többség sokkal inkább csend, mint többség: használjuk a hangunkat!
 Pl.: a transznemű emberek jogaiért írt petíció megírásával elutasítjuk, hogy ellenállás nélkül, mintegy passzív beletörődéssel hozzanak közösségek emberi jogait elnyomó törvényeket.
- Minden aláírás egy szolidaritási üzenet is az érintettek felé, hogy nincsenek egyedül.
 Pl.: a 33. szakasz kapcsán írt petíción keresztül több mint 100.000 ember állt ki a magyar transznemű emberekért, nemtől és kortól függetlenül, ezzel jelezve, hogy a sértettek nincsenek egyedül a jogaikért vívott harcban. Az emberi jogok védelme közös feladatunk!
- Az aláírások továbbá nem csak a döntéshozóknak és az érintetteknek szolgálnak üzenetként: minden aláíró részese lesz a közös kiállításnak, ezzel jelezve a többi aláíró felé is az együttes fellépést. Egy petíció egy hangot képvisel, de minden aláírással hangosabb lesz az üzenet. Senki sincs egyedül az igazságos világért folytatott munkában!
- Végül pedig, minden petíció lehetőség a tanulásra. Az ismeretlentől könnyű félni. Ezért fontos, hogy a félelmet a megismerés váltsa fel: egy nagy visszhanggal bíró petíció pedig remek lehetőség, hogy a fókuszban levő ügy – pl. a transzneműség - a közbeszéd részévé váljon, így megalapozva a megismerést, és elősegítve az elfogadást.

TARTSD BE A JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSEKET!

A koronavírus-járvány idején mindenképpen kövesd a helyi járványügyi szabályokat! A foglalkozás során tegyetek eleget a távolságtartási és egyéb biztonsági követelményeknek.

Ha online tartod a foglalkozást:

- Olyan platformot válassz, amely biztonságos keretek között nyújt lehetőséget a részvételre és az interakcióra.
- Alakítsd úgy a foglalkozást, hogy mindenkinek legyen lehetősége az eszmecserére (kisebb csoportokban).
- Nyújts technikai segítséget a résztvevőknek, hogy mindenki aktívan szerepet vállalhasson.

A koronavírus-járvány következtében a digitális platformok egyre nagyobb szerephez jutnak az iskolák és más szervezetek életében. Az online tevékenységek zavartalan lebonyolítása érdekében az Amnesty különféle segédanyagokat tesz közzé. Ha szeretnél többet megtudni, írd nekünk e-mailt a landy.annamaria@amnesty.hu címre, vagy látogass el az Amnesty Levélíró Maraton oldalára: www.amnesty.hu/leveliromaraton

PÁR SZÓ AZ EMBERI JOGOKRÓL

Az emberi jogok olyan alapvető jogok és szabadságok, amelyek korra, állampolgárságra, nemre, fajra, személyes meggyőződésre és egyéb beállítottságra való tekintet nélkül mindenkit megilletnek és az emberi méltóság, az egyenlőség és egymás kölcsönös tiszteletének elvén alapulnak.

Saját döntéseket hozni, méltányos bánásmódban részesülni, és másokkal is méltányosan bánni – ez az emberi jogok lényege. Az alapvető emberi jogok univerzálisak, azaz a világon mindenkit egyformán megilletnek. Elidegeníthetetlenek, tehát nem foszthatnak meg minket tőlük. Emellett oszthatatlanok és egymással összefüggőek, vagyis a jogok mindegyike egyforma jelentőségű, és egymással is szorosan összekapcsolódnak.

A második világháború borzalmait követően az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata egy olyan nemzetközi emberi jogi rendszer alapjait fektette le, amelynek előírásai nemzeti, regionális és nemzetközi szinten is jobba teszi mindannyiunk életét. Az emberi jogokra úgy is tekinthetünk, mint az államok kötelezettségeit meghatározó szabályokra, hiszen az államoknak, kormányoknak és tisztviselőiknek kötelessége tiszteletben tartani, megvédeni és érvényre juttatni a hatáskörük alá eső személyek emberi jogait.

Az emberi jogokat mindig tiszteletben kell tartani, nem csak akkor, amikor az úgy kényelmes.

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (EJENY)

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát az 1945-ben megalakult Egyesült Nemzetek Szervezet (ENSZ) dolgozta ki a második világháborút követő években. 1948 óta az EJENY a nemzetközi emberi jogi rendszer alapja. A világ minden országa kötelező érvényűnek ismerte el a nyilatkozat 30 cikkében lefektetett alapelveket.

Ahogy neve is sugallja, az EJENY egy nyilatkozat, méghozzá a világ kormányainak közös szándéknyilatkozata arról, hogy bizonyos közös normáknak megfelelő bánásmódban részesítenek minden embert. Az emberi jogok a nemzetközi jogba is beépültek: az EJENY az elfogadása óta számtalan kötelező érvényű jogi norma és egyezmény alapjául szolgált. Az Amnesty International és a hozzá hasonló jogvédő szervezetek ezekre a normákra és egyezményekre hivatkozva szólítják fel az államokat, hogy hagyjanak fel az olyan jogsértésekkel, amelyekhez hasonlókat a Levélíró Maraton eseteinek főszereplői is elszenvettek.

AZ EMBERI JOGOK EGYETEMES NYILATKOZATA

POLGÁRI JOGOK ÉS SZABADSÁGJOGOK

Az élethez való jog, a rabszolgaság és a kínzás tilalma, a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

1. cikk Mindenki szabadnak születik, egyenlő jogokkal és méltósággal

2. cikk A hátrányos megkülönböztetés tilalma

3. cikk Az élethez, szabadsághoz és személyes biztonsághoz való jog

4. cikk A rabszolgaság tilalma

5. cikk A kínzás tilalma

6. cikk Mindenre kiterjedő jogi védelem

7. cikk A törvény előtti egyenlőség

8. cikk Jogorvoslat lehetősége jogsértés esetén

9. cikk A jogtalan letartóztatás, bebörtönzés és kitoloncolás tilalma

10. cikk A tisztességes eljáráshoz való jog

11. cikk Az ártatlanság vételeme

14. cikk Üldözés esetén a menedékhez való jog más országban

12. cikk Családi és magánélethez való jog

13. cikk Az államon belüli szabad mozgáshoz és a lakóhely szabad megválasztásához való jog

16. cikk A házassághoz és családalapításhoz való jog

24. cikk A pihenéshez és a szabadidőhöz való jog

26. cikk A neveléshez és az ingyenes alapfokú oktatáshoz való jog

15. cikk Állampolgársághoz való jog

17. cikk Magántulajdonhoz való jog

22. cikk Szociális biztonsághoz való jog

23. cikk A méltányos fizetéshez és a szak szervezeti tagsághoz való jog

25. cikk Az egészséghez és jólét biztosítására alkalmas életszínvonalhoz való jog

18. cikk A gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadsága

19. cikk A véleménynyilvánítás és az információ terjesztésének szabadsága

20. cikk A békés célú gyülekezés és az egyesülés szabadsága

21. cikk A közügyekben való részvétel joga

27. cikk Jog a közösség kulturális életében való szabad részvételhez

28. cikk Mindenkinek joga van egy olyan nemzetközi rendszerhez, amelyben ezek a jogok teljes mértékben érvényesülnek

29. cikk Mindenki köteles mások jogait tiszteletben tartani

30. cikk Ezeketől a jogoktól senkit nem lehet megfosztani!

ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ JOGOK

Az ártatlanság vételeme, a tisztességes eljáráshoz való jog, az önkényes letartóztatás és ítélkezés tilalma.

SZOCIÁLIS JOGOK

Az oktatáshoz, családalapításhoz és családfenntartáshoz való jog, pihenéshez és egészségügyi ellátáshoz való jog.

GAZDASÁGI JOGOK

A tulajdonhoz, munkához, lakhatáshoz, nyugdíjhoz és megfelelő életszínvonalhoz való jog.

POLITIKAI JOGOK

Jog a közéletben való részvételhez, választójog, a békés gyülekezéshez való jog, a véleménynyilvánítás, a gondolat és a vallás szabadsága.

KULTURÁLIS ÉS SZOLIDARITÁSI JOGOK

A közösség kulturális életében történő részvételhez való jog.

AZ AMNESTY INTERNATIONAL

AZ AMNESTY INTERNATIONAL EGY TÖBB MINT 7 MILLIÓ FŐT SZÁMLÁLÓ GLOBÁLIS MOZGALOM, AMELYNEK TAGJAI KÖZÖSEN LÉPNEK FEL AZ IGAZSÁGTALANSÁGOK ELLEN. EGY OLYAN VILÁGÉRT HARCOLUNK, AHOL AZ EMBERI JOGOKAT TISZTELETBEN TARTJÁK.

MEGVIZSGÁLJUK ÉS FELTÁRJUK A JOGSÉRTÉSEKET, TÖRTÉNJENEK BÁRHOL ÉS BÁRMIKOR. MEGBIZONYOSODUNK ARRÓL, HOGY A KORMÁNYOK ÉS MÁS BEFOLYÁSOS CSOPORTOK, PÉLDÁUL A NAGYVÁLLALATOK, BETARTJÁK AZ ÍGÉRETEIKET, ÉS TISZTELETBEN TARTJÁK A NEMZETKÖZI JOGI ELŐÍRÁSOKAT. INSPIRÁLÓ TÖRTÉNETEKET OSZTUNK MEG EMBERI JOGI AKTIVISTÁKRÓL, ÉS EZZEL VILÁGSZERTE MILLIÓKAT ÖSZTÖNZÜNK ARRA, HOGY TEGYENEK ŐK IS A VÁLTOZÁSÉRT, ÉS ÁLLJANAK KI A FRONTVONALBAN HARCOLÓ JOGVÉDŐK MELLETT. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGÜNKKEL ÉS TRÉNINGEKKEL SEGÍTJÜK, HOGY MINDENKI MEGISMERHESSE ÉS ÉRVÉNYESÍTHESSE A JOGAIT.

MUNKÁNKAL MEGVÉDJÜK ÉS ERŐSEBBÉ TESSZÜK AZ EMBEREKET – SOK MINDENÉRT HARCOLUNK A HALÁLBÜNTETÉS ELTÖRLÉSÉTŐL KEZDVE A SZEXUÁLIS ÉS REPRODUKCIÓS JOGOK ELŐMOZDÍTÁSÁIG, FELLÉPÜNK A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS ELLEN, ÉS KIÁLLUNK A MENEKÜLTEK ÉS MIGRÁNSOK JOGAIÉRT. SEGÍTÜNK FELELŐSSÉGRE VONNI A KÍNZÁST ELKÖVETŐKET, MEGVÁLTOZTATNI AZ ELYNOMÓ JOGSZABÁLYOKAT, ÉS KISZABADÍTANI AZOKAT, AKIK VÉLEMÉNYÜK MIATT KERÜLTEK BÖRTÖNBE. FELSZÓLALUNK BÁRKIÉRT – ÉS EGYBEN MINDENKIÉRT – AKINEK SZABADSÁGÁT VAGY EMBERI MÉLTÓSÁGÁT VESZÉLY FENYEGETI.

JOGVÉDŐK ELNYOMÁS ALATT

A FOGLALKOZÁSRÓL DIÓHÉJBAN

A RÉSZTVEVŐK MEGISMERIK AZ IDEI LEVÉLÍRÓ MARATON HÁROM ESETÉT ÉS AZOK SZEREPLŐIT, VALAMINT AZ EMBERI JOGOK EGYETEMES NYILATKOZATÁBAN FOGLALT JOGOKAT.

KOR: 12+

A FOGLALKOZÁS HOSSZA: 45-60 PERC

A FOGLALKOZÁS RÉSZEKÉNT:

- A résztvevők megismerkednek a Levélíró Maratonnal és az idei kampány néhány esetével.
- Megismerik az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában foglalt emberi jogokat.
- Fellépnek az emberi jogok érdekében.

SZÜKSÉGES KELLÉKEK:

- Esetkártyák:
Melike Balkan és Özgür Gür (LMBTI-aktivisták), Nassima al-Sada, valamint Paing Phyo Min
- Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (EJENY) kivonata
- Választható: a www.amnesty.hu/leveliromaraton oldalon elérhető mintalevelek
- Papír és tollak, ceruzák, filcek az íráshoz és rajzoláshoz

A FOGLALKOZÁS RÉSZEI

---

1. AZ ESETEK BEMUTATÁSA

20 PERC

A résztvevők köszöntése után alkossatok hat kisebb csoportot, majd minden csoportnak ossz ki egy esetkártyát. Mondd el, hogy ezek valódi esetek a világ minden tájáról.

Az első három csoport tagjai olvassák el a kártyán lévő információt, majd közösen:

- írják meg, hogyan végződött volna a történet egy ideális világban.

Az második három csoport tagjai olvassák el a kártyán lévő információt, majd közösen:

- írjanak egy listát arról, hogy szerintük miért helytelen vagy igazságtalan az a bánásmód, amiben az eset szereplője részesült.

10 perc után rendeződjete vissza egy csoporttá, és minden csoport mutassa be az esetét és a feltárt igazságtalanságokat, vagy az általuk elképzelt ideális befejezést.

2. AZ EMBERI JOGOK FELTÉRKÉPEZÉSE

15 PERC

Kérdezd meg a résztvevőket (akár csoportként, akár kisebb csoportokban), hogy az esetek szereplőinek milyen jogaik sérültek.

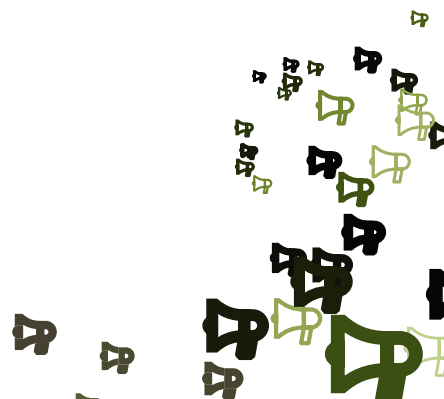
Adj nekik 10 percet, hogy „feltérképezzék” a jogsértéseket. Ebben segítségükre lehet az EJENY kivonata.

Ezután osszák meg a többiekkel, hogy mire jutottak.

Ha van rá idő, az alábbi kérdések mentén jobban is elmélyedhetnek a témában:

- Van bármi, ami igazán szembetűnő?
- Van bármi meglepő, vagy valami, ami egyáltalán nem lep meg?
- Vannak olyan esetek, melyekben hasonló jogok sérültek?

Fontos! Az EJENY-kivonatban a bal oldalon feltüntetett kategóriák csak a megértést szolgálják, és számos átfedés van közöttük. Ha a résztvevők most találkoznak először az emberi jogokkal, érdemes lehet megnézni az EJENY-t bemutató rövid videót (<https://www.youtube.com/watch?v=8BM7SbOJf60>), vagy átfutni a kiadvány elején található ismertetőt.

3. ÍRJ LEVELET, ÉS VÁLTOZTASS MEG EGY ÉLETET!

10-25 PERC

Ha van rá idő, végezd el a Levélíró Maratonról szóló rövid kurzust, és oszd meg a legfontosabb gondolatokat a résztvevőkkel is: <https://academy.amnesty.org/learn>

Mondd el a résztvevőknek, hogy az esetkártyák az idei Levélíró Maraton szereplőit mutatják be. Utána mesélj a kampányról, és magyarázd el, hogy az Amnesty arra bízattja az embereket, hogy írják alá a döntéshozóknak címzett petíciókat és küldjenek levelet a jogsértések áldozatainak.

Ezután adj mindenkinek egy lapot, és hagyj időt a levélíráásra. Hangsúlyozd, hogy a személyes üzenetek a leghatásosabbak. Kérd meg őket, hogy:

- írjanak valamit magukról;
- írják le, szerintük mi a legmeglepőbb/felháborítóbb az eset kapcsán;
- fejtsek ki, hogy szerintük miért fontos, hogy a hatóságok és a kormányok tiszteletben tartsák az emberi jogokat.

A résztvevők akár meg is oszthatják a csoporttal a gondolataikat.

A feladat végeztével kérd meg a résztvevőket, hogy pár szóval foglalják össze, milyen érzéseket keltett bennük ez a foglalkozás. Próbálj meg mindenkit szóra bírni.

A TÁMOGATÓ SZAVAK EREJE

Ha marad rá idő, akár a választott esetekhez tartozó szolidaritási akciók közül is elvégezhettek néhányat.

A Levélíró Maratonnal kapcsolatos egyéb foglalkozásokról és akciókról a www.amnesty.hu/leveliromaraton oldalon olvashatsz.

PAING PHYO MIN, MIANMAR

**„BÖRTÖNBE ZÁRHNÁK, DE NEM TUDNÁK MINKET MEGFÉLEMLÍTENI.
AMI A SZÍVÜNKÖN, AZ A SZÁNKON. SZÍVBŐL TISZTELJÜK NEMZETI
KULTÚRÁNKAT ÉS A DEMOKRÁCIÁT.”**

PAING PHYO MIN

Paing Phyo Min (művésznevén De Yay) szeret énekelni, gitározni, és rajong Taylor Swiftért. A 22 éves diákaktivista a Peacock Generation nevű thangyat formáció tagja. A költészetet, zenét és humort elegyítő műfaj igen közel áll a slam poetryhez; leginkább az áprilisban tartott mianmari újévi vízfesztiválon szokták előadni.

2019 tavaszán Paing Phyo Mint a Peacock Generation több másik tagjával együtt letartóztatták, miután katonai egyenruhában léptek fel, és kifigurázták a katonaságot. Előadásukkal azt az üzenetet közvetítették, hogy a katonaság nem bírja a kritikát, kétségbeesetten ragaszkodik a hatalomhoz, és csődbe viszi az országot, miközben vezetői megszedik magukat.

Paing Phyo Mint 6 év szabadságvesztésre ítélték egyszerűen azért, mert élni mert a szabad véleménynyilvánításhoz való jogával. A vádpontok között szerepelt „lázítás”, mert arra bátorította a katonatiszteket, hogy hagyják ott a sereget, valamint „interneten elkövetett becsületsértés”, mivel a csapat fellépéséről készült fotókat és videókat online közzétette. A hatóságok egy egyenruhás kutyáról készült képen különösen felháborodtak.

„2013 óta minden évben fellépünk – mondta Paing Phyo Min. – Nem köntörfalazunk, hanem egyenesen megmondjuk, hogy mi a baj a társadalmunkkal, ennek pedig a kormánnyal szembeni kritika is része. Aztán 2019-ben ránk szállt a hadsereg. Nap mint nap aláássák Mianmar demokratikus átalakulását. Börtönbe zárhatnak, de nem tudnak minket megfélemlíteni. Ami a szívünkön, az a szánkön.”

TÁMOGASD PAING PHYO MINT!

Állj ki Paing Phyo Min mellett! Szólítsd fel a mianmari hatóságokat, hogy azonnal és feltétel nélkül engedjék szabadon Paing Phyo Mint. Írd alá Paing Phyo Min kiszabadítását követelő petíciót is ezen a linken:

<https://www.amnesty.hu/petition/paingphyomin/>

NASSIMA AL-SADA, SZAÚD-ARÁBIA

**„A NŐKET EMBERSÉGÜKTŐL FOSZTJA
MEG AZ, HOGY FÉRFI
GYÁM NÉLKÜL AZ ALAPVETŐ
TEENDŐIKET SEM TUDJÁK
ELVÉGEZNI.”**

NASSIMA AL-SADA

Nassima al-Sada szereti az állatokat, és nagy becsben tartja otthoni kertjét. Még a börtöncellájában is van egy növénye, melyet figyelmesen gondoz – ez az egyetlen kapcsolata a most oly távolinak tűnő külvilággal.

Nassima szinte egész életében a Szaúd-arábiai nők szabadságáért kampányolt, közben azonban megfosztották saját szabadságától. Több aktivistával együtt azért harcolt, hogy a nők is vezethessenek, és mindennapi teendőiket férfi gyámjuk engedélye nélkül végezhessék.

Szaúd-Arábiában a férfi gyámság szabályai szerint a nők csak gyámjuk engedélyével hagyhatják el otthonukat, és végezhetnek egyéb alapvető tevékenységeket. Noha a szabályozás az elmúlt hónapokban enyhült, a férfi gyámság megszüntetéséért kampányoló nők továbbra is börtönben ülnek. „Mi értelme annak, hogy egy felnőtt nő egy kiskorú fiú gyámsága alá tartozzon? – írta Nassima 2016-ban. – Miért nincs egy olyan életkor, amikor a nők felnőtt korba lépnek és a kezükbe vehetik saját életüket? Miért kell, hogy a férfiak döntsenek a nők helyett?”

Nassimát békés emberi jogi munkája miatt tartóztatták le 2018 júliusában. A börtönben számos atrocitás érte. 2019 februárjától egészen 2020 februárjáig magánzárkában volt, a többi fogvatartottól teljesen elkülönítve. Hetente mindössze egy telefonhívást engednek meg neki a családjával, és nem látogathatja senki, még az ügyvédje sem.

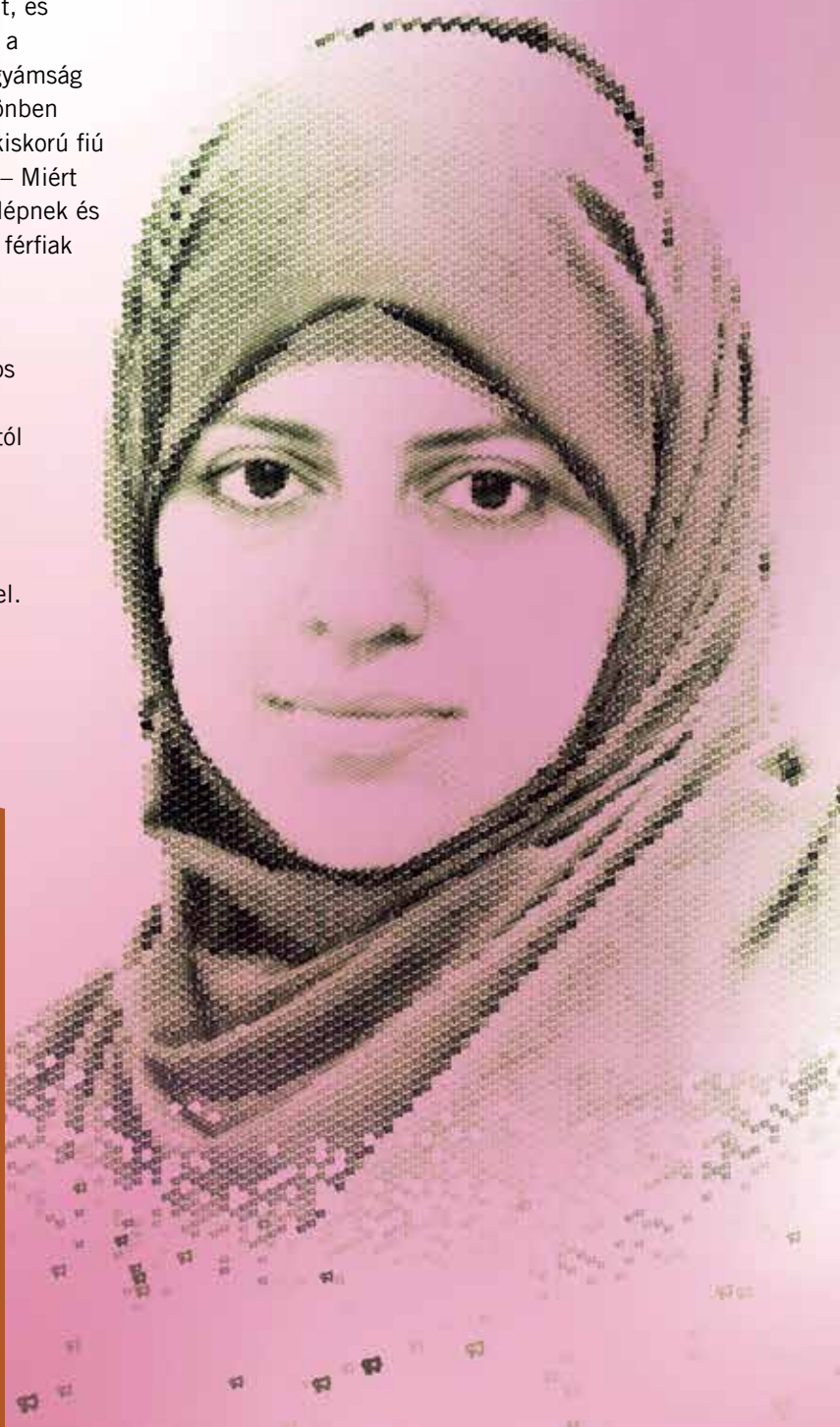
Nassima és családja azonban továbbra sem adják fel. Nekünk sem szabad!

TARTSD NASSIMÁBAN A LEKET!

Posztolj egy kertészkedős vagy kirándulós képet magadról egy Nassimának szóló személyes üzenet társaságában. Használd a #FreeNassima hashtaget, és jelöld be Nassimát (@nasema33) és a királyt (@KingSalman) is.

Írd alá a Nassima kiszabadítását követelő petíciót is ezen a linken:

<https://www.amnesty.hu/petition/nassima-al-sada-szau-arabia/>

METU LMBTI-AKTIVISTÁK, TÖRÖKORSZÁG

Melike Balkan és Özgür Gür biológushallgatók már első napjuktól kezdve a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) emberek jogaiért küzdöttek az egyetemükön.

Az ankarai Közel-Keleti Műszaki Egyetem (angol rövidítése szerint METU) LMBTI Szolidaritási Csoportjának meghatározó tagjaiként számos felvonulást, gyűlést és egyéb eseményt szerveztek. Mozgalmukhoz egyre több hallgató csatlakozott, annak ellenére, hogy a török társadalomban erősödik a homofóbia, a véleménynyilvánítás szabadságát pedig fokozatosan korlátozzák.

A METU 1996-ban alapított LMBTI Szolidaritási Csoportja 2011 óta minden évben Pride felvonulást szervez az egyetemi campuson. Az esemény népszerűsége és mérete jelentősen nőtt az évek során. A lendület azonban 2019-ben megtört, amikor az egyetem vezetősége kijelentette, hogy május 10-re tervezett felvonulást mégsem tarthatják meg a campus területén.

A Szolidaritási Csoport nem tántorodott el, és a Pride felvonulás helyett ülőtüntetést szervezett. Az egyetem erre kihívta a rendőrséget, akik túlzott erőszakkal és könnygázzal léptek fel az egyébként békés tüntetők és a nézelődők ellen. Egy egyetemi oktatót és legalább 23 hallgatót – köztük Melikét and Özgürt – le is tartóztattak. Olyanokat is, akik nem is vettek részt a tüntetésen. Bár csak a békés gyülekezéshez való jogukat gyakorolták, az oktató és 18 hallgató ellen mégis büntetőeljárás indult.

Ha bűnösnek találják őket, akár három év börtönt is kaphatnak.

„HOGY MIÉRT OLYAN FONTOS A PRIDE? AZOK, AKIK TÖRÖKORSZÁGHOZ HASONLÓ HELYEN ÉLNEK, NEM LEHETNEK ÖNMAGUK: ITT, HA ÉPPEN NEM A JOGSZABÁLYOK SZÓLNAK ELLENED, AKKOR AZ EMBEREKKEL VAGY BIZONYOS SZERVEZETEKSEL KERÜLSZ SZEMBE. A PRIDE AZ EGYETLEN KIVÉTEL: ILYENKOR MIND ÖSSZEGYÜLÜNK, ÉS VÉGRE TELJESEN ÖNMAGUNK LEHETÜNK. EZ NEMCSAK CSODÁS ÉRZÉS, HANEM MÉG GYÓGYÍTÓ ERŐVEL IS BÍR. EZ A PRIDE LÉNYEGE.”

MELIKE BALKAN

BÜSZKÉN ÁLLJ KI MELIKE & ÖZGÜR MELLETT!

Látogass el a METU Szolidaritási Csoportjának Twitter és Instagram-oldalára (@odtulgbti). Készíts képet egy Pride zászlóval, és oszd meg egy támogatói üzenet kíséretében. @odtulgbti-t se felejtse el bejelölni!

Írd alá a Melikét és Özgürt támogató petíciót is ezen a linken:

<https://www.amnesty.hu/petition/melike-balkan-es-ozgur-gur-torokorszag/>

A JOGOK ÜNNEPLÉSE HELYETT JOGTALAN LETARTÓZTATÁS: A TÖRÖK LMBTI- AKTIVISTÁK ESETE

A FOGLALKOZÁSRÓL DIÓHÉJBAN

A RÉSZTVEVŐK EGY ELKÉPZELT HELYZET KAPCSÁN TANULMÁNYOZZÁK A BÉKÉS GYŰLEKEZÉSHEZ VALÓ JOGOT, AZTÁN EGY MEGTÖRTÉNT ESETET DOLGOZNAK FEL, MELYNEK SORÁN EGY PRIDE ÜLŐTÜNTETÉS RÉSZTVEVŐI RENDŐRI ERŐSZAK ÁLDOZATÁVÁ VÁLTAK, AMIT LETARTÓZTATÁS ÉS BÜNTETŐJOGI ELJÁRÁS KÖVETETT.

KOR: 12+

A FOGLALKOZÁS HOSSZA: 45-60 PERC

A FOGLALKOZÁS RÉSZEKÉNT:

- A résztvevők megismerik, milyen sérelmek érik a törökországi LMBTI-közösség tagjainak emberi jogait.
- A résztvevőkben nő az együttérzés azok iránt, akiknek a békés gyülekezéshez való joga sérült.
- A résztvevők megismerik az Amnesty International Levélíró Maraton kampányát, és támogatják a kampány egyik ügyét.

SZÜKSÉGES KELLÉKEK:

- A METU LMBTI-aktivistáiról szóló eseteleírás
- VÁLASZTHATÓ - néhány példány az EJENY kivonatából
- A felolvasandó/kiosztandó idézetek
- Kérdések a kiscsoportos feladathoz
- Papír és tollak, ceruzák, filcek az íráshoz és rajzoláshoz

A FOGLALKOZÁS RÉSZEI

1. ÜNNEPELJÜNK!

10 PERC

Bevezetésként mondd el a résztvevőknek, hogy a következőkben egy fontos rendezvényt kell megszervezniük. Kérd meg őket, hogy válasszák ki, milyen eseményt szeretnének megünnepelni (pl. születési bulit, diplomaosztót, nagykorúvá válást, vallási vagy kulturális eseményt, esetleg iskolai vagy közösségi rendezvényt vagy esküvőt szerveznének). Ezután képzeljék el az adott rendezvényt. Meg is kérheted őket, hogy csukják be a szemeiket, amíg felolvasod nekik az alábbiakat:

Megkértek, hogy szervezz meg egy fontos rendezvényt. Ha kiválasztottad, milyen eseményt szeretnél megünnepelni, gondold végig, hogyan nézne ki az ünnepség. Hol lesz megtartva? Ki lesz jelen? Miből fog állni az ünnepség, program vagy éppen napirend? Kell-e gondoskodni ételről és a résztvevők szórakoztatásáról? Miért olyan fontos számodra ez az esemény? Milyen érzéssel tölt el, ha elképzeled, ahogy mindenki együtt ünnepel?

Adj a résztvevőknek néhány percet, hogy kis csoportokban megosszák egymással az ötleteiket.

Ezután kérd meg a résztvevőket, hogy szemeiket behunyva képzeljék el, amit felolvasol:

Bizonyos negatív események hatására a kormány úgy döntött, hogy betilt minden családi és közösségi eseményt. A legfelsőbb bíróság friss döntése szerint a kormánynak nem volt jogalapja a tilalom bevezetésére, ezért úgy döntesz, hogy bár nem hivatalosan, de továbbra is megtartod az eseményt. Erről a meghívottakat, illetve a potenciális résztvevőket is értesíted.

Az esemény napján már nagyban zajlanak az előkészületek, amikor megérkezik a rendőrség, és arra kér, hogy azonnal kezd el leszedni a dekorációt. Eleget teszel a kérésüknek. Mindeközben egyre több résztvevő jelenik meg, lassan egész tömeg alakul ki. A rendőrség távozásra szólítja fel őket. Mielőtt bárki bármit tehetne, a rendőrség paprikaspray, könnygáz és gumilövedékek segítségével oszlatni kezdi a tömeget. Sokan megsérülnek, bár szerencsére nem súlyosan. A rendőrség többeket is letartóztat, te is közöttük vagy. Csak órákkal később engednek szabadon.

Hagyj egy percet a résztvevőknek, hogy párokban, kis csoportokban feldolgozzák a hallottakat, aztán beszéljék meg, ki mit gondol. Az alábbi kérdésekkel irányíthatod az eszmecsereket:

- Milyen érzés volt képzeletben átélni a történetet? Szerinted a valóságban történhet hasonló?
- Sérültek emberi jogok a történetben? Ha igen, melyik jogok?
- Ismersz az országban olyan személyt vagy csoportot, akiknek nincsen joga megünnepelni valami számukra fontos dolgot? És más országokban?

Magyarázd el, hogy a hatóságok csak kivételes esetben korlátozhatják a gyülekezéshez való jogot; a korlátozás egyáltalán nem megszokott. A helyzet a koronavírus-járvány idején egy kicsit más; a 21. oldalon található segédlet mentén beszélj nekik a békés gyülekezés jogának korlátozásáról a járvány alatt.

Megjegyzés: Ha a résztvevők a foglalkozáson találkoznak először részletesebben az emberi jogokkal, érdemes lehet az EJENY kivonatát is kiosztani nekik, és átbeszélni, mik is azok az emberi jogok, és miért fontos az EJENY.

2. ÍGY LÁTJÁK ŐK

5 PERC

Oszd ki a Melikétől és Özgürtől származó idézeteket. Hagyj időt a résztvevőknek, hogy elolvassák és átgondolják az idézeteket, aztán mindenki válassza ki azt, amelyik őt a leginkább megérinti.

Ha mindenki készen van, kérd meg őket, hogy a választott idézet szerint rendeződjenek csoportokba és beszéljék meg, melyik idézetet választották és miért. Ha nem vagytok sokan, akár csoportszinten is végezhetitek a feladatot.

3. A METU LMBTI-AKTIVISTÁINAK ESETE

10 PERC

Közösen beszéljétek meg, hogy mi történhetett Melikével, Özgürrel és a METU többi aktivistájával. A foglalkozásvezető a táblán, vagy flipcharton rögzíti az információkat és kiegészíti a történetet.

4. BESZÉLJÜNK A JOGOKRÓL!

10 PERC

Az előző feladatok és az alábbi kérdések mentén vonjátok le a legfontosabb következtetéseket.

- **Milyen emberi jogok sérülnek, ha betiltják a Pride és más LMBTI-események megtartását?**
- **Mit tehetnének a hatóságok azért, hogy biztosítsák az LMBTI-személyek emberi jogainak tiszteletben tartását?**
- **Fontos-e, hogy azok is támogassák az LMBTI-hez hasonló mozgalmakat, akik nem az LMBTI-közösség tagjai vagy nem az adott országban élnek? Miért? Mit tudnak ők tenni?**

Ne felejtsetd el megosztani a résztvevőkkel az LMBTI-jogokkal és Pride-dal kapcsolatos háttérinformációkat.

5. TEGYÜNK KÖZÖSEN A METU LMBTI-AKTIVISTÁIÉRT!

10-25 PERC

Kérdezd meg a résztvevőket, hogy szerintük hogyan állhatnak ki Melike, Özgür és a METU többi aktivistája mellett. Az eszmecsere végén mondd el, hogy az Amnesty jelenleg világszerte arra biztatja az embereket, hogy lépjenek fel Melike és Özgür érdekében. Oszd meg a korábbi Levélíró Maratonok sikertörténeteit, és fejtsd ki, hogy a levélírók idén többek között Melikét és Özgürt is támogatják.

Kérd meg a résztvevőket, hogy írjanak levelet Melikének és Özgürnek, valamint szólítsd fel őket, hogy írják alá a petíciót.

A TÁMOGATÓ SZAVAK EREJE

Ha marad rá idő, akár a választott esethez tartozó szolidaritási akciók közül is elvégezhettek néhányat.

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (EJENY) szerint minden személynek joga van ahhoz, hogy véleménye miatt ne zaklassák, és hogy határookra való tekintet nélkül kutathasson, átvehessen és terjeszthessen híreket és eszméket bármilyen kifejezési eszközzel. A véleménynyilvánítás szabadsága garantálja a jogunkat a saját véleményünk kialakításához és állami beavatkozás nélküli szabad kifejezéséhez, akár tüntetések, írásos anyagok, médiaközvetítések vagy éppen műalkotások formájában. A szabadság arra is kiterjed, hogy másoktól információt kérjünk és kapjunk.

A békés gyülekezéshez való jog értelmében jogunk van nyilvános helyen valamely közös célból – például gyűlések, sztrájkok, felvonulások, ülések és ülősztrájkok megtartása céljából – összegyűlni. E jog tehát az jelenti, hogy ha békésen gyülekezünk, nem kell letartóztatástól vagy rendőri közbelépéstől tartanunk. Mi több, a hatóságok kötelesek segíteni a békés gyűlések megtartását, ezért előfordulhat, hogy rendőrségnek pont résztvevők és a lakosság biztonsága érdekében kell különös intézkedéseket tennie.

A véleménynyilvánítás szabadságát és a békés gyülekezéshez való jogot a legtöbb nemzeti jogrendszer mellett a nemzetközi emberi jogi normák is magukban foglalják, így az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (EJENY) és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (PPJNE) is.

BÉKÉS GYÜLEKEZÉS A COVID IDEJÉN

A békés gyülekezéshez való jognak is megvannak a maga korlátai. Előfordulhat, hogy a jog gyakorlása súlyosan sértené mások jogait vagy valamilyen közérdeket, ilyenkor a hatóságok akár meg is tilthatják az adott esemény megtartását. Minde mellett a gyülekezési jog korlátozása csak bizonyos körülmények között és kivételes esetben valósulhat meg.

A közegészség védelme ilyen különleges körülménynek számít, de a szükségesség és arányosság követelményeit még ilyenkor is be kell tartani. Főszabály szerint nem lehet a gyűléseket általánosan betiltani, helyette minden gyűlést külön meg

kel vizsgálni, és csak a törvényes cél (pl. közegészség védelme) eléréséhez szükséges és azzal arányos korlátozásokat lehet bevezetni.

A koronavírus-járvány alatt:

- A gyülekezési jog bármilyen korlátozása a csakis a közegészség védelme érdekében lehetséges.
- A korlátozásnak alkalmasnak kell lenniük a cél elérésére, azaz a közegészség védelmére.
- Az adott cél elérésére alkalmas korlátozások közül a legenyhébbet kell alkalmazni.
- A korlátozás csak átmeneti lehet, szükségességét és arányosságát pedig rendszeresen felül kell vizsgálni.
- Egy adott gyűlés teljes betiltására csak legvégső esetben kerülhet sor.

Minden lehetséges megoldást figyelembe kell venni, beleértve a számos országban már érvényben lévő közegészségügyi szabályokat. Néhány példa: a résztvevők számának korlátozása; távolságtartási szabályok és intézkedések; maszkviselés; a lakosság értesítése és a helyszín környékének biztosítása a járókelők és nézelődők feltorlódásának elkerülésére; tárgyalás a szervezőkkel olyan helyszínről és időpontról, amellyel csökkenthető a résztvevők és mások érintkezésének kockázata.

A hatóságok kötelesek a fenti és a hasonló intézkedések közül is a lehető legkisebb korlátozással járó választani, hogy ne veszélyeztessék a kelletnél nagyobb mértékben a gyűlés eredményességét.

LBMTI-JOGOK

A lesbikus, homoszexuális, biszexuális, transznemű és interszexuális személyeket (LBMTI) a világ számos országában nap mint nap éri diszkrimináció. Alapját képezheti szexuális orientáció (ki kihez vonzódik); nemi identitás (biológiai nemétől függetlenül ki minek vallja magát); nemi önkifejezés (ki hogyan fejezi ki nemi identitását öltözékével, hajviseletével vagy sminkkel) vagy más nemi jellemzők (nemi és reprodukív szervek, kromoszómák vagy hormonszintek).

További hasznos információt találsz például az alábbi oldalakon:

<https://yelon.hu/2017/02/01/mit-jelent-az-lmbt-kik-tartoznak-ide/>

http://www.lmbtszovetseg.hu/sites/default/files/mezo/file/kerdojelek_helyett.pdf

A hátrányos megkülönböztetés megannyi formát ölthet a gúnyolódástól és erőszakoskodástól kezdve a megfelelő egészségügyi ellátás vagy munkahelyek megtagadásáig. Mindez nemcsak rendkívül káros, hanem életveszélyes is lehet.

Túl gyakran esik meg, hogy az LMBTI-közösség tagjait zaklatják az utcán, megverik vagy akár megölik csak azért, mert önmaguk mernek lenni. A transznemű emberek elleni gyűlölethullám legalább 331 emberéletet követelt 2018 októbere és 2019 szeptembere között. Mindemellett az intersex személyeknek gyakran nincs más választása, mint veszélyes, invazív és teljesen felesleges beavatkozásoknak alávetni magukat, melyek marandó testi és lelki károkat okoznak.

A kormányok néha csak még tovább fokozzák az LMBTI-közösség tagjai felé irányuló ellenszenvet ahelyett, hogy megvédenék őket. Csecsenföldön a hatóságok a meleg férfiak üldözésébe kezdtek, közülük többeket elraboltak, megkínítottak és megölték. Bangladesben machetével felfegyverezett csoportok LMBTI-aktivistákat kaszaboltak halálra, a helyi hatóságok pedig nem erőltették meg magukat, hogy igazságot szolgáltatassanak az áldozatoknak és családjaiknak. Mindeközben szub-szaharai Afrika számos részén az LMBTI-személyek attól félnek, hogy megtámadják vagy megölik őket, ha kiderül a titkuk.

Az azonos neműek között kölcsönös beleegyezéssel létesített szexuális kapcsolat a világ 70 országában a mai napig bűncselekménynek számít, hat országban, közöttük Iránban, Szaúd-Arábiában, Szudánban és Jemenben pedig halálbüntetést is vonhat maga után. És ha valahol ezeket a jogszabályokat esetleg nem alkalmazzák, már pusztán létezésük is erősíti az LMBTI-közösséggel szembeni előítéleteket, ráadásul azt az érzést kelti bennünk, hogy nincs kihez fordulniuk, ha zaklatják, zsarolják vagy bántalmazzák őket.

Az LMBTI-aktivisták saját biztonságukat kockára téve emelnek szót az LMBTI-személyek emberi jogaiért, és harcolnak az őket diszkrimináló jogszabályok ellen. És nem hiába. A Pride és az olyan nemzetközi napok, mint a homofóbia, transzfóbia és bifóbia elleni világnap (angol rövidítése szerint *IDAHOBIT*) bevezetése óta az LMBTI-közösség tagjai világszerte összefognak, és együttesen harcolnak azért, hogy mindenki büszkén felvállalhassa önmagát. Az aktivista szervezetek együttes erőfeszítései pedig valós eredményeket hoztak: a homofób bűncselekmények ma már legalább 43 országban gyűlölet-bűncselekménynek minősülnek, 2019 decembere óta pedig 27 országban legális az azonos neműek házassága.

PRIDE

A Pride eseményeknek megannyi formája létezik - beszélhetünk karneválszerű felvonulásokról, filmvetítésekről vagy akár vitaestekről. Közös bennünk, hogy az LMBTI-közösség, családtagjaik, barátai és támogatóik számára ezek igen értékes pillanatok.

Eseményeket világszerte egész évben tartanak: Európában és Amerikában főszabályként júniusban indul be az élet, míg Dél-Afrikában a február és a március a főszezon. Az LMBTI-közösség tagjai minden eseményen büszkén vesznek részt, és még büszkébben vállalják fel önmagukat.

A Pride fesztiválokat azonban a világ számos országában betiltották, többek között Oroszországban, Szaúd-Arábiában, Ugandában és nemrég Törökországban is. Mindez nagy csapás az LMBTI-közösségnek, hiszen a Pride az LMBTI-mozgalom sokszínűségének ünnepe, mellyel egyben az LMBTI-jogok tiszteletére és védelmére is felhívják a figyelmet.

MIÉRT FONTOSAK AZ LGBTI-JOGOK?

Mindenkinek hagyni kellene, hogy büszkén felvállalja önmagát és kimutassa szerelmét. A szabad önkifejezés joga mindannyiunkat megillet, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 19. cikke pedig mindannyiunk szabad önkifejezéshez jogát védi.

A homofóbia és a transzfóbia felszámolása életeket menthet. Az LGBTI-közösség tagjaival szembeni diszkrimináció fokozottan veszélyezteti a közösség valós vagy vélt tagjainak testi és lelki épségét. Márpedig mindenkinek egyenlő joga van az élethez, a szabadsághoz és a biztonsághoz.

Az LGBTI-emberek megértése és felkarolása segíthet lebontani a nemi sztereotípiák által emelt korlátokat. Ezek a sztereotípiák romboló hatással bírnak a társadalomra, hiszen meghatározzák, hogy az embereknek hogyan kellene élniük az életüket. Mindannyiunk javára válna, ha megszabadulnánk ezektől a sztereotípiáktól, hiszen hátrányos társadalmi megkülönböztetés nélkül mindenki szabadon kiteljesedhetne.

Az LGBTI-személyek, és kiváltképpen a transznemű emberek körében nagyobb a gazdasági és társadalmi kirekesztődés kockázata. A szexuális orientációtól és nemi identitástól függetlenül mindenkire érvényes jogszabályok hozzájárulnak ahhoz, hogy az LGBTI-közösség tagjai élhessenek az egészséghez, oktatáshoz, lakhatáshoz és megélhetéshez való jogaikkal.

ÍGY FOGALMAZNAK ŐK - IDÉZETEK

AZ AMNESTY INTERNATIONAL 2020 JÚNIUSÁBAN KÉSZÍTETT INTERJÚT MELIKE BALKANNAL ÉS ÖZGÜR GÜRREL A METU ANKARAI CAMPUSÁN:

MIT JELENT SZÁMOTOKRA A METU LMBTI SZOLIDARITÁSI CSOPORTJA, ÉS HOGYAN SEGÍTETEK MÁSOKON? (MELIKE)

„18 évesen jöttem a METU-ra egy konzervatív család gyerekeként. Nem voltak LMBTI ismerőseim, ezért eléggé félttem önmagam lenni. Aztán csatlakoztam a METU LMBTI Szolidaritási Csoportjához, és minden megváltozott. Úgy éreztem, hogy megtaláltam a helyem, és hogy szabadon megmutathatom, ki is vagyok én.”

„Nem-bináris nemi identitású személyként kezdetben nehéz volt felvállalnom valódi éneget, és erről másokkal is beszélnem. Viszont most már úgy érzem, ide tartozom, és bátran lehetek önmagam. Ez nagyon sokat jelent számomra, ezért a METU-ra érkező többi fiatalnak is ezt a lehetőséget próbáltam megteremteni.”

MIÉRT OLYAN FONTOS A PRIDE FELVONULÁS? (MELIKE)

„Azok, akik Törökországhoz hasonló helyen élnek, nem lehetnek önmagunk: itt ha éppen nem a jogszabályok szólnak ellened, akkor az emberekkel vagy bizonyos szervezetekkel kerülsz szembe. A Pride az egyetlen kivétel: ilyenkor mind összegyűlünk, és végre teljesen önmagunk lehetünk. Ez nemcsak csodás érzés, hanem még gyógyító erővel is bír. Ez a Pride lényege.”

„Tanulunk egymástól, és erőt merítünk a közösségből. Akárcsak a Black Lives Matter és más mozgalmak tagjai, az LMBTI közösség is összefog és szót emel a jogsértések ellen. A Pride egyúttal ennek a csodálatos dolognak is az ünnepe.”

HOGYAN LEHET TÁMOGATNI AZ LMBTI SZERVEZETEKET? (MELIKE)

„Lépj kapcsolatba a helyi LMBTI szervezettel, és egyszerűen csak kérdezd meg, hogy miben tudnál segíteni. Az LMBTI és az emberi jogi aktivisták minél több emberhez szeretnék eljuttatni az üzenetüket világszerte, ehhez rád is szükségük lehet.”

„Csatlakozhatsz hozzánk a felvonulásokon, de kiállhatsz mellettünk a nehezebb időkben is, a jogainkat tiszteletben tartó országokban és a Törökországhoz hasonló helyeken egyaránt. Világszerte szükségünk van támogatásra ahhoz, hogy legyőzzük a minket körülvevő homofóbiát és transzfóbiát. Összefogásra van szükségünk és arra, hogy meghallgassanak minket.”

HONNAN MERÍTETEK ERŐT AZ AKTIVISTATEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSÁHOZ? (ÖZGÜR)

„Már fiatalabb diákként is tisztában voltam a saját identitásommal és szexuális orientációmmal. Sokat olvastam a témában, de még mindig félttem valóban önmagam lenni. Abban bíztam, hogy az egyetemen majd minden megváltozik, és így is történt. Amint elkezdtem a METU-t, rátaláltam az LGBTI Szolidaritási Csoportra és vele együtt a hozzám hasonló emberekre is. Végre megoszthattam saját tapasztalataimat, és meghallgathattam az övéket. Tudtam, hogy többé nem leszek egyedül.”

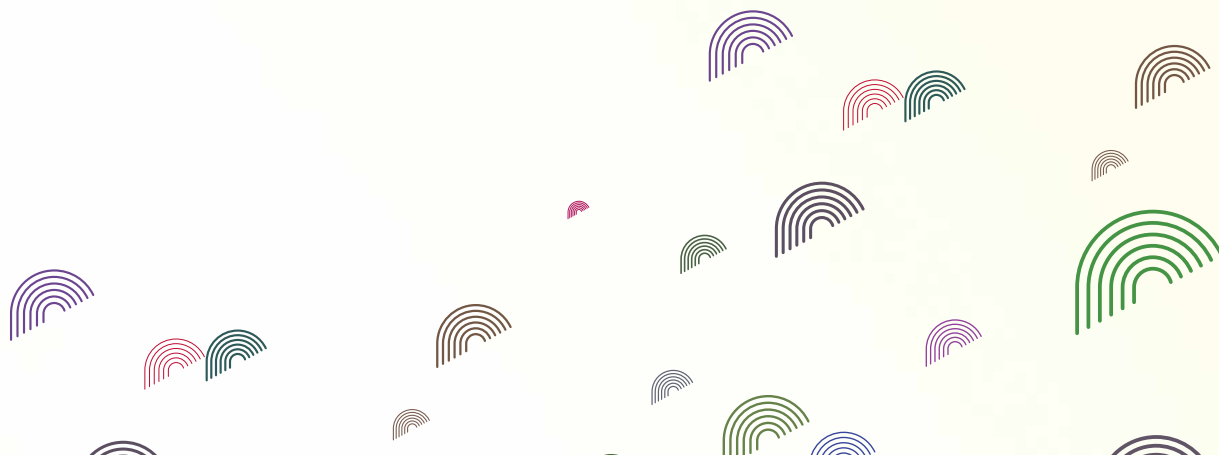
„Az első Pride felvonulásom (a METU-n már az ötödik) leírhatatlan élmény volt: az emberek kántáltak, és végre szabadon önmaguk lehettek, és én is úgy éreztem, hogy magamat adhatom. Én ebből merítetek erőt, és ezért harcolok.”

MIÉRT OLYAN FONTOS A PRIDE FELVONULÁS? (ÖZGÜR)

„A Pride értéke felbecsülhetetlen, ez a Stonewall-lázadás óta minden Pride-ra igaz. A Pride-on fellépünk az erőszak és a gyűlölet-bűncselekmények ellen, miközben végre önmagunk lehetünk, és hallathatjuk a hangunkat. Ezért olyan fontosak nekünk a felvonulások.”

HOGYAN LEHET TÁMOGATNI AZ LGBTI SZERVEZETEKET? (ÖZGÜR)

„Itt az ideje belátni, hogy az LGBTI mozgalom sikeréhez nem csak az LGBTI közösségre van szükség. Ez egy jogegyenlőségi mozgalom, tehát mindenki támogatására szükség van ahhoz, hogy az egyenlőség megvalósulhasson. Az LGBTI közösség tagjai nem a világűrben élnek, hanem a szomszédodban, és veled egy iskolába és kórházba járnak. Az embereknek végre észre kellene venniük, hogy az LGBTI személyek mindenhol ott vannak. Figyelniük kéne arra, hogy mit mondanak és hogyan viselkednek az LGBTI közösséggel, és arra is, hogy ne diszkrimináljanak senkit. De a legfontosabb az lenne, hogy álljanak az LGBTI emberek mellé, hogy ne érezzék ennyire egyedül magukat.”

BEBÖRTÖNZÖTT NŐJOGI AKTIVISTÁK

A FOGLALKOZÁSRÓL DIÓHÉJBAN

A RÉSZTVEVŐK MEGISMERIK NASSIMA AL-SADA NŐK JOGAIÉRT FOLYTATOTT HARCÁT ÉS AZ ŐT EMIATT ÉRT JOGSÉRTÉSEKET, MAJD AKCIÓBA LENDÜLNEK NASSIMA ÉRDEKÉBEN.

KOR: 12+

A FOGLALKOZÁS HOSSZA: 45-60 PERC

A FOGLALKOZÁS EREDMÉNYEKÉNT:

- A résztvevők megismerik a Szaúd-arábiai férfi gyámság rendszerét és a női egyenjogúságért folytatott harcot.
- A résztvevők megismerik a Nassima al-Sada Szaúd-arábiai nőjogi aktivista ellen elkövetett emberi jogi jogsértéseket.
- A résztvevők megismerik az Amnesty International Levélíró maraton kampányát, és támogatják a kampány egyik ügyét.

SZÜKSÉGES KELLÉKEK:

- Nassima esetének leírása, egy példány minden résztvevőnek
- Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának (EJENY) kivonata, egy példány minden résztvevőnek
- A Nassima al-Sada ellen elkövetett emberi jogi jogsértések listája, egy példány minden résztvevőnek
- Papír és tollak, ceruzák, filcek az íráshoz és rajzoláshoz

A FOGLALKOZÁS RÉSZEI

1. AZ ÉN ÉLETEM, AZ ÉN DÖNTÉSEM

10 PERC

A résztvevők köszöntése után kérd meg őket, hogy rajzoljanak egy virágot 5-6 nagy szírommal. Ezután minden szíromba írjanak egy olyan dolgot, amiről fontos számukra, hogy ők dönthessenek. Ez lehet például, hogy mit vesznek fel, mit tanulnak, milyen zenét hallgatnak, kivel barátkoznak, milyen hobbit vagy sportot űznek, mivel töltik a szabadidejüket, mire költik a pénzüket, kit választanak párnak vagy éppen mit olvasnak.

Ezután kérd meg őket, hogy gondoljanak egy olyan helyzetre, amikor valaki más hozott meg egy számukra fontos döntést helyettük. Milyen érzés volt? Meséljék el a szomszédjuknak.

Ha mindenki elkészült, rajzolj egy nagy virágot a táblára/flipchartra. Kérd meg a résztvevőket, hogy jöjjenek ki és írják fel azt a dolgot, amelyikről a legfontosabb a számukra, hogy ők dönthessenek.

Ha elkészültetek, tedd fel a csoportnak az alábbi kérdést:

- **Tudtok olyan helyzetet, amikor valaki nem dönthet ezekről?**

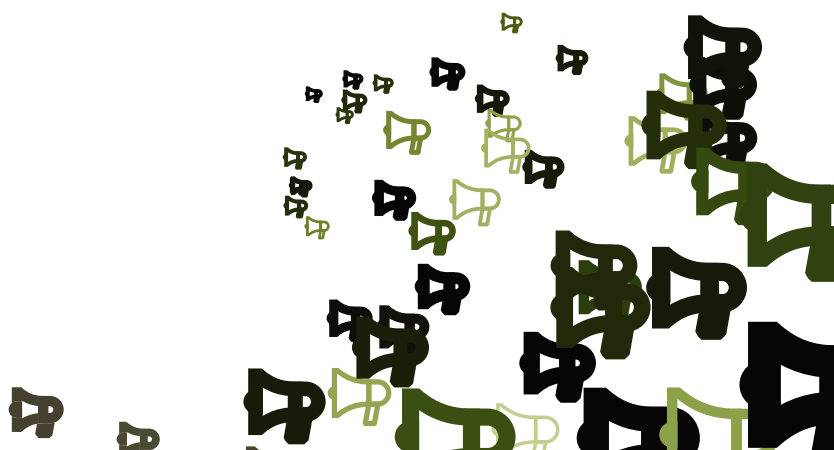
Megjegyzés: Előfordulhat, hogy a résztvevők a szülők vagy gyámok döntési jogáról kezdenek el gondolkodni. Fontos, hogy ez a feladat nem arról szól, hogy a szülők döntsenek-e a gyerekeik helyett, hanem arról, hogy milyen érzés, amikor valaki más hoz meg helyettünk egy fontos döntést.

2. A FÉRFI GYÁMSÁG

10 PERC

Mondd el, hogy egy szaúdi nő az előző kérdésekre életkoról függetlenül igen eltérően válaszolt volna. A Szaúd-arábiai férfi gyámság rendszerében ugyanis a nők helyett törvényes férfi gyámjuk – aki lehet az apa, férj, fiútestvér vagy fiúgyermek – hozza a döntéseket az élet számos területén, és a gyám engedélye nélkül a nők sok mindent nem is csinálhatnak. Az is előfordul, hogy a megözvegyült nők életkorra való tekintet nélkül a saját fiuk gyámsága alá kerülnek, akik innentől jogosultak döntéseket hozni anyjuk nevében.

Oszd meg a résztvevőkkel a férfi gyámságról szóló háttérinformációkat. A férfi gyámság veszélyezteti többek között a véleménynyilvánításhoz való jogot és a gondolat szabadságát, valamint a szabad mozgáshoz való jogot.

3. NASSIMA TÖRTÉNETE**10 PERC**

Mondd el a résztvevőknek, hogy Szaúd-Arábiában a nőjogi aktivisták évek óta küzdenek a nők jogaiért és a férfi gyámság eltörléséért. A következőkben az egyik aktivista történetét ismerhetik meg.

Oszd ki a Nassima al-Sada esetét bemutató anyagot és adj nekik egy kis időt elolvasni Nassima történetét.

Oszd ki a résztvevőknek az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, majd alkossatok kisebb csoportokat. A csoportokban beszéljék meg, hogy véleményük szerint milyen emberi jogok sérültek Nassima esetében. Kérd meg őket, hogy válasszák ki azt, amelyiket a legfontosabbnak gondolnak.

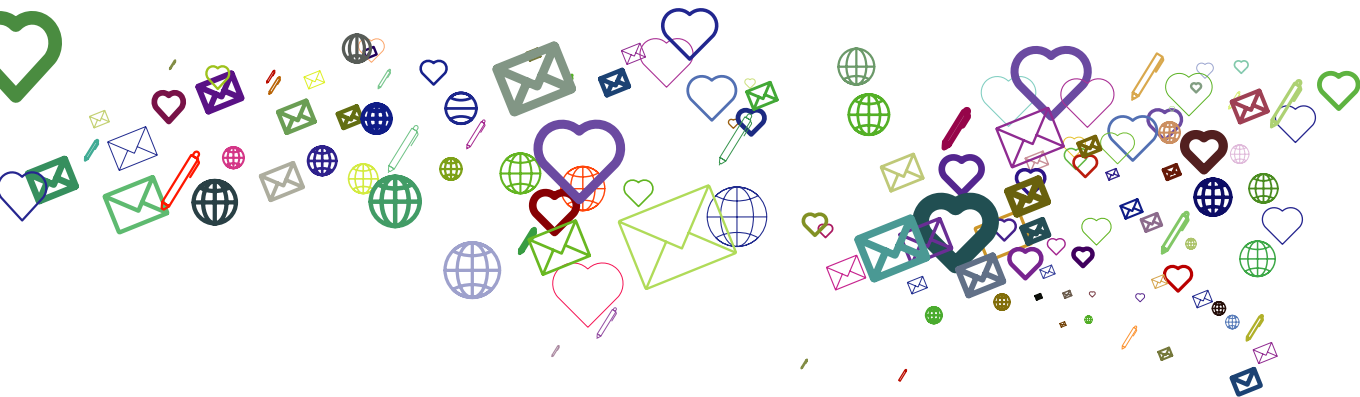
4. NASSIMA, NEM VAGY EGYEDÜL!**10-25 PERC**

Mondd el a résztvevőknek, hogy az Amnesty jelenleg világszerte arra biztatja az embereket, hogy lépjenek fel Nassima érdekében. Oszd meg velük a korábbi Levélíró maratonok sikertörténeteit, és fejtsd ki, hogy a levélírók idén többek között Nassima ügyében keresik meg a hatóságokat.

Bíztasd a résztvevőket, hogy írjanak levelet közvetlenül Nassimának, ezzel segítenek tartani benne a lelket.

A TÁMOGATÓ SZAVAK EREJE

Ha marad rá idő, akár a választott esethez tartozó szolidaritási akciók közül is elvégezhettek néhányat.

MEGSÉRTETT EMBERI JOG**NASSIMA ESETE**

Tisztességes eljáráshoz való jog	Nassimát több mint egy évig tartották fogva vádemelés nélkül; ügyvédjével letartóztatása óta nem találkozhatott. Diplomáták, újságírók és független megfigyelők nem vehetnek részt Nassima ügyének tárgyalásán.
Biztonsághoz való jog	Nassima letartóztatása előtt fenyegető üzeneteket kapott Twitteren.
Szabadsághoz való jog	Nassimát 2018 júliusában tartóztatták le, de ügye csak egy évvel később került bíróság elé. 2019 februárjától 2020 elejéig magánzárkában tartották.
A szabad véleménynyilvánításhoz való jog	Nassimát őrizetbe vették, mert felszólalt a nők emberi jogaiért, és másokat is erre ösztönzött.
Az ártatlanság vélelméhez való jog	Nassimát 2018 júliusától 2019 júniusáig vádemelés és tárgyalás nélkül tartották fogva. 2019 februárjától egy évet magánzárkában töltött.
Diszkriminációtól való mentesség joga	Nassimát női jogvédőként célpontként kezelik és hátrányosan megkülönböztetik, amiért a nők elleni diszkrimináció beszüntetését követeli.
A közügyekben való részvétel joga	Nassima 2015-ben elindult az önkormányzati választásokon, de végül eltiltották a részvételtől.

FÉRFI GYÁMSÁG SZAÚD-ARÁBIÁBAN

2019 augusztusában a szaúd-arábiai hatóságok régóta esedékes reformokat vezettek be a férfi gyámság kapcsán. Többek között lehetővé tették, hogy a 21 év feletti nők férfi hozzátartozójuk engedélye nélkül útlevelet igényeljenek és utazhassanak; a 18 évesnél idősebb nők kezdeményezhetik gyermek születésének, hozzátartozó halálának és saját házasságuk vagy válásuk nyilvántartásba vételét, illetve a szaúdi nők már a családfő szerepét is betölthetik.

Bár a reformok a felsorolt területeken a férfiakéval egyenlő szintre emelték a nők jogait, és enyhítették a nők mozgásszabadságának jelentős korlátozását is, a gyámsági rendszert nem szüntették meg. A reformok továbbra sem teszik lehetővé a nők számára, hogy gyámuk engedélye nélkül házasodjanak, vagy hogy jóváhagyják gyermekük házasságát. A nők és lányok továbbra is rendszerszintű diszkriminációval szembesülnek – mind jogilag, mind a gyakorlatban – például a házasságkötés, a válás, az öröklés és az állampolgárság gyermekeikre való átörökítése terén.

Mindemellett a nők és lányok továbbra sincsenek kellően védve a szexuális és egyéb erőszakos cselekményektől, valamint továbbra is csak férfi gyámjuk engedélyével hagyhatják el a családon belüli erőszakot átélt nőknek menedéket nyújtó központokat.

EMBERI JOGI HELYZET SZAÚD-ARÁBIÁBAN

A szaúd-arábiai hatóságok 2019-ben tovább korlátozták a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadságához való jogokat. Zaklattak, önkényesen letartóztattak és bíróság elé állítottak több tucat ellenzékit, emberi jogi aktivistát, köztük nőjogi aktivistákat is, valamint a síita kisebbség több tagját és az aktivisták családtagjait. A síita aktivisták és vallási vezetők ellen felhozott vádak terrorizmus elleni bíróság előtt tárgyalták.

A hatóságok széles körben alkalmazták a halálbüntetést számos bűncselekmény, köztük kábítószerrel való visszaélés miatt is. A szaúdi síita kisebbség több tagját súlyosan igazságtalan eljárást követően végeztek ki.

A hatóságok külföldi állampolgárok százezrei számára biztosították a munkához való jogot, illetve az oktatáshoz és az egészségügyhöz való hozzáférést. Ugyanakkor rendezetlen jogi helyzetű külföldi munkavállalók százezreit tartóztatták le és toloncolták ki, a hatósági őrizetben pedig megkínózták őket. A síita kisebbség hátrányos megkülönböztetése továbbra is mélyen gyökerezik a társadalomban.

SLAM POETRY MIATT BÖRTÖNBÜNTETÉS

A FOGLALKOZÁSRÓL DIÓHÉJBAN

A FOGLALKOZÁS ELSŐ FELÉBEN A RÉSZTVEVŐK A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGÁVAL ISMERKEDNEK MEG RÉSZLETESEN EGY OLYAN ELŐADÓMŰVÉSZ IGAZ TÖRTÉNETÉN KERESZTÜL, AKIT GÚNYVERSEK MIATT ÁLLÍTOTTAK ELŐ. A MÁSODIK FELÉBEN A RÉSZTVEVŐK SAJÁT VERSEIKKEL, KÉPEIKKEL FEJEZIK KI VELE VALÓ SZOLIDARITÁSUKAT ÉS/VAGY LEVELEKET ÍRNAK NEKI.

KOR: 12+

A FOGLALKOZÁS HOSSZA: 45-60 PERC

A FOGLALKOZÁS EREDMÉNYEKÉNT:

- A résztvevők részletesebben megismerik, hogy mit jelent a véleménynyilvánítás szabadsága, az miért fontos, és hogyan van jelen a saját életükben.
- A résztvevőkben nő az együttérzés azok iránt, akiknek a szabad véleménynyilvánításhoz való joga sérült.
- A résztvevők megismerik az Amnesty International Levélíró Maraton kampányát, és támogatják Paing Phyo Min ügyét.

SZÜKSÉGES KELLÉKEK:

- Paing Phyo Min esetének leírása, egy példány minden résztvevőnek
- Papír és írószer
- Idézetek, egy példány minden résztvevőnek

A FOGLALKOZÁS RÉSZEI

---

1. BESZÉLGESSÜNK AZ ÖNKIFEJEZÉSRŐL!

---

10 PERC

Köszöntsd a résztvevőket, majd beszéljétek az alábbi kérdésekről:

- **A te országodban milyen művészeti formák útján fejezik ki önmagukat a fiatalok?**

Ezután mindenkinek oszd ki a 10. oldalon található idézeteket. Mondd el a résztvevőknek, hogy az összes idézet ugyanattól a személytől származik (csak annyit árulj el róla, hogy Paing Phyo Min mianmari előadóművészről van szó, aki a thangyatot használja az önkifejezés eszközeként). Mondd el, hogy mi az a thangyat.

A résztvevők párban beszéljék meg az alábbi kérdéseket:

- **Melyik idézet érintett meg leginkább? Miért?**

Megjegyzés: Thangyat

A slam poetryre emlékeztető thangyat egy hagyományos mianmari műforma, amely a költészet, komikum, tánc és zene keresztezéséből születik. Főként az áprilisban tartott mianmari újévi vízfesztiválon vannak előadások, de más ünnepeken is lehet vele találkozni.

---

2. A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA

---

10 PERC

Kérdezd meg a résztvevőket, hogy ők mit értenek a „véleménynyilvánítás szabadságán”.

Segítsd őket az alábbi kérdésekkel:

- **Szerinted kell-e korlátozni, hogy az emberek mit mondhatnak?**
- **Ha te lennél a kormány helyében, hogyan döntenéd el, hogy mit lehessen és mit ne lehessen kimondani?**
- **Számít valamit, hogy ki ellen irányul a kritika? Miért?**
- **Mi a helyzet a kormányellenes kritikával?**

Mesélj a résztvevőknek a véleménynyilvánítás szabadságáról a melléklet alapján.

Még többet megtudhatsz a véleménynyilvánítás szabadságáról az Amnesty Academy online kurzusain: <https://academy.amnesty.org/learn/course/external/view/elearning/100/speaking-out-for-freedom-of-expression>

---

3. PAING PHYO MIN TÖRTÉNETE 10 PERC

10 PERC

Oszd ki a Paing Phyo Min esetét bemutató anyagot, és hagyd pár percet a résztvevőknek, hogy elolvassák. Ezután mondd el nekik, hogy idén Paing Phyo Min esete is az Amnesty International Levélíró Maratonjának részét képezi. Röviden magyarázd el a Levélíró Maraton lényegét, ha van olyan, aki nem ismeri.

A résztvevők párban válaszolják meg az alábbi kérdéseket:

- **Milyen hatással van az emberekre az állami cenzúra és a véleménynyilvánítás szabadságát sértő többi gyakorlat? És a társadalomra?**

Utána kérd meg a résztvevőket, hogy osszák meg a csoporttal válaszaikat. Hívd fel a figyelmet arra, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való joga mellett Paing Phyo Min szabadsághoz való joga is sérült.

4. TÁMOGASSUK PAING PHYO MINT - CSAK KREATÍVAN!

15-30 PERC

Magyarázd el a résztvevőknek, hogy a világ minden pontjáról érkező támogatói üzenetek erőt adnak Paing Phyo Minnek és a Peacock Generation többi tagjának, hogy átvészeljék a börtönben töltött napokat. Ennek jegyében a következő feladat során a résztvevők kreatív támogatói üzeneteket fognak írni, hogy megmutassák Minnek és társainak, mennyien harcolnak a szabadulásukért. Paing Phyo Min maga mondta, hogy a szűk cellája igen magányos hely; a levelek tartják benne a lelket.

Bíztasd a résztvevőket, hogy gondolkozzanak el azon, vajon mit szeretne hallani egy Paing Phyo Minhez hasonló helyzetben lévő személy. Az alábbi kérdésekkel segítheted őket:

- **Mitől éreznék magát erősebbnek?**
- **Téged hogyan inspirált Paing Phyo Min története?**

Néhány szolidaritást kifejező üzenet: „Kitartás!”, „Nem vagy/vagytok egyedül!”, „Veletek vagyok/vagyunk!”, „Szeretettel gondolkodok/gondolunk rád és társaidra”, „Munkátok nagyban hatott rám/ránk. Tovább fogok/fogunk harcolni az emberi jogokért!” Ha van idő, akkor ezeket közösen is összegyűjthetitek.

Bíztasd a résztvevőket, hogy merjenek kreatívak lenni, és akár vers formájában megfogalmazni az üzenetüket. Hagyd nekik időt bőven, hogy kedvük szerint kisebb csoportokban vagy párokban, kreatív üzeneteket alkossanak. Emlékeztessd őket, hogy jó minél több támogatói üzenetet küldeni.

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA

AZ EJENY 19. CIKKE

„MINDEN SZEMÉLYNEK JOGA VAN A VÉLEMÉNY ÉS A KIFEJEZÉS SZABADSÁGÁHOZ, AMELY MAGÁBAN FOGLALJA AZT A JOGOT, HOGY VÉLEMÉNYE MIATT NE SZENVEDJEN ZAKLATÁST ÉS HOGY HATÁROKRA VALÓ TEKINTET NÉLKÜL KUTATHASSON, ÁTVIHESSEN ÉS TERJESZTHESSEN HÍREKET ÉS ESZMÉKET BÁRMILYEN KIFEJEZÉSI MÓDON.”

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának (EJENY) 19. cikke védi a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot. A véleménynyilvánítás szabadsága garantálja a jogunkat a saját véleményünk kialakításához és állami beavatkozás nélküli szabad kifejezéséhez, akár tüntetések, írásos anyagok, médiaközvetítések vagy éppen műalkotások formájában. Ez a jog minden társadalomban kiemelkedően fontos szerepet tölt be, hiszen csak az eszmék szabad áramlása mellett van lehetőség arra, hogy az emberek a különféle véleményeket nyilvánosságra hozzák, és figyelembe vegyék másokét. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozása az átláthatóság és a felelősségre vonhatóság koncepcióját is aláássa, és még jobban megnehezíti az emberi jogokért folytatott küzdelmet.

A véleménynyilvánítás szabadsága nemcsak a társadalom egésze, hanem az egyén számára is fontos. Véleményünk és gondolataink nagyban meghatározzák, hogy kik is vagyunk, ezért ha elveszik tőlünk az önkifejezés lehetőségét, akkor valójában személyiségünk egy darabjától fosztanak meg minket.

Az EJENY által garantált jogokat kifejtő emberi jogi egyezmények csak különleges esetben teszik lehetővé a szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását. A legtöbb országban például tiltják a rasszista vagy egyéb gyűlöletbeszédet. Mindemellett a szabad véleménynyilvánításhoz való jog csak más személyek vagy csoportok jogainak védelme céljából korlátozható, vagy ha azt a nemzet biztonsága, a közrend, közmorál vagy a közegészség védelme szükségessé teszi. A Peacock Generation satirikus költészete (thangyat) elleni fellépést a fentiek egyike sem indokolja.

A Peacock Generationről még többet megtudhatsz az „I will not surrender: The criminalization of human rights defenders and activists in Myanmar” című, angolul elérhető jelentésünkből.

link: <https://www.amnesty.org/en/documents/asa16/2041/2020/en/>

SZÓKIMONDÓ FIATALOK

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA

„CSAK ANNYIT SZERETNÉK
MONDANI, HOGY IGAZSÁGTALAN
DOLOG AZÉRT ELÍTÉLNI ÉS
BEBÖRTÖNÖZNI A MIANMARIKAT,
MERT ÁPOLNI MERNEK EGY
MIANMARI HAGYOMÁNYT.
A THANGYAT MIANMAR
KULTÚRÁJÁNAK SZERVES RÉSZÉ,
NEM PEDIG BÜNTETT.”

„2013 ÓTA MINDEN
ÉVBEN FELLÉPÜNK. NEM
KÖNTÖRFALAZUNK, HANEM
EGYENESEN MEGMONDJUK,
HOGY MIRE VAN SZÜKSÉGE
A LAKOSSÁGNAK, ÉS HOGY MI
A BAJ A TÁRSADALMUNKKAL
– ENNEK A KORMÁNNYAL
SZEMBENI KRITIKA IS RÉSZÉ.
AZTÁN 2019-BEN RÁNK SZÁLLT
A HADSEREG; LÁTHATÓAN
AKADÁLYOZNI PRÓBÁLJÁK
MIANMAR DEMOKRATIKUS
ÁTALAKULÁSÁT.”

„SZERINTEM A THANGYAT A MIANMARI DEMOKRÁCIA JELKÉPE.
ÁLTALA KIFEJEZHETJÜK, HOGY MIT SZERETNÉNK MI, ÉS
KÖZVETÍTHETJÜK, HOGY MIT SZERETNE A LAKOSSÁG.
A THANGYAT ELLENI TÁMADÁSOK VALÓDI CÉLJA,
HOGY LETÉRÍTSÉK AZ ORSZÁGOT A DEMOKRÁCIA FELE
VEZETŐ ÚTRÓL.”

„BÖRTÖNBE ZÁRhatnak,
DE NEM TUDNAK MINKET
MEGFÉLEMLÍTENI. AMI
A SZÍVÜNKÖN, AZ A SZÁNKON.
SZÍVBŐL TISZTELJÜK NEMZETI
KULTÚRÁNKAT ÉS
A DEMOKRÁCIÁT.”

„A KEDVENC ELŐADÓM
HTOO EIN THEIN (MIANMARI
ÉNEKES-DALSZERZŐ).
FESTÉS TERÉN APÁM
MUNKÁIT SZERETEM
A LEGJOBBAN. Ő VOLT
AZ ELSŐ MENTOROM,
ELSŐKÉNT Ő HATOTT RÁM
IGAZÁN. GYEREKKOROMBAN
RAJZFILMFIGURÁKAT
RAJZOLT, JÓL ISMEREM A
MUNKÁSSÁGÁT.”

„A POLITIKA MELLETT
A ZENE IS ÉRDEKEL. HA
NEM AZ AKTIVIZMUSNAK
SZENTELNÉM AZ IDŐMET,
SZERINTEM ZENÉSZ
LENNÉK. GYEREKKOROM
ÓTA MINDIG IS AZ
AKARTAM LENNI. VAGY
FESTENÉK. APÁM IS JÓL
RAJZOLT, A VÉREMBEN
VAN. AKKOR VAGYOK
IGAZÁN BOLDOG,
AMIKOR MŰVÉSZETEKSEL
FOGLALKOZHATOK,
ÍGY SZÍVESEN ÍROK ÉS
SZAVALOK VERSEKET,
FESTEK, ÉNEKLEK ÉS
JÁTSZOM HANGSZEREKEN.”

„UNALMAS FOLYTON EGY ILYEN KIS HELYRE BEZÁRVA LENNI, DE LEGALÁBB NYUGTAT A TUDAT,
HOGY HELYESEN CSELEKEDTEM. ÉN NEM CSINÁLTAM SEMMI ROSSZAT,
BÁR ERRE ÚJRA MEG ÚJRA EMLÉKEZTETNEM KELL MAGAMAT. OLYAN,
MINTHA SZINTE MINDEN ÉJSZAKA HÁBORÚT VÍVNÁNAK A GONDOLATAIM.”

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

WWW.AMNESTY.HU